

Dossier

CUIDAR ENTRE TERRES

QUI SOSTÉ LA VIDA
QUAN LES DONES MIGREN?

Una co-producció de
la Directa i CooperAcció

CUIDAR ENTRE TERRES

Qui sosté la vida quan les dones migren?

Un documental català realitzat per sis dones analitza les trames transnacionals de cures i les relacions entre països del Nord i del Sud global. “Cuidar entre terres” **dóna veu a treballadores de la llar migrades que assumeixen les tasques de cura i analitza les causes de les seves migracions, relacionades amb el model de ‘desarrollo’ extractivista imposat a l’Amèrica Llatina.**

El projecte “Cuidar entre terres” neix de l’aliança entre el mitjà cooperatiu La Directa i l’ONG feminista CooperAcció, amb finançament d’una Beca DEVReporter que atorga LaFede.cat. Gràcies als 20.000 euros concedits, l’equip de sis periodistes viatja el gener del 2019 a Colòmbia i El Salvador per fer el camí invers de les dones migrades llatines que arriben a terres catalanes.

El documental explica la relació de dependència entre la fuga de cures en els països d’on provenen les dones migrades i la imposició d’un model econòmic, el del desarrollo, que empobreix els territoris del Sud global. A través de la història de tres personatges -María, Lucelly i Luz Myriam-, la pel·lícula reflexiona sobre els lligams entre les cures i el capitalisme, en un context d’augment de les desigualtats i de la precarització de la vida. El film assenyala la responsabilitat de les transnacionals en els fluxos migratoris, especialment de dones que han estat desplaçades dels seus territoris.

Alhora, ens convida a fer una passa més i ampliar què s’entén per cures. **Defensar la terra és cuidar? Quan una dona migra des de l’entorn rural, qui queda per cuidar les famílies, les comunitats i els territoris? Quina relació hi ha entre la feminització del fenomen migratori transnacional dels darrers anys i l’envelliment demogràfic d’Europa i dels Estats Units, entre altres? Quin és el lligam que uneix la lluita pels drets laborals de les treballadores de la llar amb la defensa dels rius i dels béns comuns naturals?**

El projecte es difón a través de La Directa, El Salto i Píkara Magazine, amb reportatges en paper i un webdoc (www.cuidarentreterres.directa.cat) que van sortir publicats entre juny i juliol.

Un any i mig de feina d’investigació

L’antecedent de “Cuidar entre terres” és el reportatge “De la llar a la lluita” publicat a la Directa 449 el març del 2018 (<https://directa.cat/app/uploads/2018/07/Directa-449.pdf>). Aquest treball periodístic abordava qui són les treballadores de la llar organitzades a Barcelona, gran part dones migrades provinents de l’Amèrica Llatina.

A partir de la concessió de la beca DEVReporter, l’equip periodístic de la Directa va ampliar el focus de la investigació per posar la mirada a dos països amb una forta relació colonial amb l’estat espanyol: Colòmbia i El Salvador.

En la 3a edició LaFede.cat va concedir dotze beques DEVReporter, que reben el seu finançament des del projecte europeu Frame Voice Report (<https://www.framevoicereport.org/>).

SINOPSI

La María treballa d'interna, cuida 24 hores d'una persona gran a Tarragona, amb el cap posat en tenir cura del seu pare a l'altra banda de l'Atlàntic. La Lucelly cuida, des del bon dia al petó de bona nit, la filla d'una família de ciutat, mentre les seves creixen al camp. La Luz Myriam necessita que la seva mare cuidi les netes i així ella poder seguir lluitant en defensa del riu Magdalena ara que, desplaçada del territori on pescava, subsisteix com a treballadora de la llar.

Són tres de les desenes de milers de dones que posen cos a una 'fuga de cures' d'Amèrica Llatina a Europa i dels territoris rurals a les ciutats. Tres de les moltes dones convertides en migrades i desplaçades que treballen cuidant lluny de casa, mentre a la seva terra altres dones omplen el buit quotidià per sostenir-hi la vida.

Com analitza Camila Esguerra, investigadora colombiana, "el suposat desenvolupament dels països del Nord global ha estat a costa de l'explotació de les seves dones i la sobreexplotació de les dones migrants". 'Cuidar entre terres' es fixa en les cadenes de cures, un fenomen transnacional i urbanitzat que, encarnat en dones del Sud global, parla

de la vigència de les relacions colonials. Una reflexió sobre el paper, tan imprescindible com invisibilitzat, de les cures en l'economia global.

Fitxa tècnica

Producció: La Directa i CooperAcció

Guió: Berta Camprubí, Anna Celma, Núria Gebellí, Estel·la Marcos, Meritxell Rigol

Muntatge: Núria Gebellí i Estel·la Marcos

Fotografia: Montse Giralt

Assessorament de guió: Laia Manresa

Postproducció de so: Alejandra Molina

Postproducció de color: Albert Fabregat i Javier García

Música: Pere Tió

Disseny webdoc: Gaizka Pagonabarraga

Programació webdoc: Gaizka Pagonabarraga i Marc Camprodon

Sala de postproducció i edició: La Bonne, Centre de Cultura de Dones Francesca Bonnemaïson

PROJECCIONS

ANY

2019

DURADA

48:47 minuts

PAÏSOS

Colòmbia, El Salvador, Catalunya

TRÀILER

[aquí](#)

PROJECCIONS PREVISTES

[aquí](#)

Per qualsevol altre informació:

cuidarentreterres@gmail.com / directa@directa.cat

WEBDOC

Podeu veure el webdoc en aquest enllaç:

<https://cuidarentreterres.directa.cat/>

